

Niniejszy Statut

Polskiego Zrzeszenia Inżynierów i Techników Sanitarnych
został zatwierdzony

przez Zebranie Delegatów PZITS

w dniu 10 września 1999 r. w Supraślu

STATUT

POLSKIEGO ZRZESZENIA INŻYNIERÓW I TECHNIKÓW SANITARNYCH

Stowarzyszenie powstało w 1919 roku jako Zrzeszenie Gazowników Polskich. Przechodząc przeobrażenia przyjmowało kolejno nazwy: od 1922 roku Zrzeszenie Gazowników, Wodociągowców i Techników Sanitarnych, od 1952 roku Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Sanitarnych, Ogrzewnictwa, Gazownictwa i Terenów Zielonych, a od 1957 roku Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych. Zrzeszenie jest kontynuatorem tradycji działalności technicznych, organizacyjnych i społecznych wielu pokoleń Polaków rozwijających dziedziny gazownictwa i techniki sanitarnej oraz ochrony środowiska.

ROZDZIAŁ I

NAZWA, TEREN DZIAŁALNOŚCI, SIEDZIBA I CHARAKTER PRAWNY

§ 1

Stowarzyszenie nosi nazwę, „Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych”, zwane w dalszym ciągu „Stowarzyszeniem”.

Stowarzyszenie jest niezależną i dobrowolną organizacją naukowo-techniczną, skupiającą osoby fizyczne i prawne, zainteresowane działalnością zawodową i społeczną w dziedzinach: gazownictwa, wodociągów i kanalizacji, technologii wody i ścieków, ogrzewnictwa, ciepłownictwa, wentylacji i klimatyzacji, oczyszczania miast i osiedli oraz gospodarki odpadami, balneotechniki, pralnictwa, techniki sanitarnej wsi, ochrony wód, powietrza atmosferycznego i powierzchni ziemi, urbanistyki podziemnej oraz pokrewnych. Stowarzyszenie w swojej działalności kładzie szczególny nacisk na rozwój inżynierii sanitarnej i inżynierii środowiska służących ochronie zdrowia i środowiska przyrodniczego.

§ 2

1. Stowarzyszenie używa pieczęci okrągłej z napisem w otoku „Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych”, z napisem pośrodku „Zarząd Główny w Warszawie” lub odpowiednio terenowej jednostki organizacyjnej, zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Stowarzyszenie posiada sztandar i odznakę organizacyjną.
3. Stowarzyszenie może nadawać osobom fizycznym i prawnym, szczególnie zasłużonym dla Stowarzyszenia i dziedzin objętych jego zakresem działalności dwustopniową

honorową odznakę (srebrną i złotą), medale, dyplomy oraz inne wyróżnienia na podstawie uchwały Zarządu Głównego, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 3

1. Terenem działalności Stowarzyszenia jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej, a siedzibą jego władz naczelnych jest miasto stołeczne Warszawa.
2. Stowarzyszenie może tworzyć Oddziały jako terenowe jednostki organizacyjne.

§ 4

1. Stowarzyszenie jest wpisane do rejestru stowarzyszeń i posiada osobowość prawną.
2. Oddziały i w szczególnych przypadkach również inne jednostki organizacyjne Stowarzyszenia, mogą uzyskać osobowość prawną na mocy uchwały Zarządu Głównego, na wniosek Zarządu Oddziału.

§ 5

Stowarzyszenie może należeć do krajowych, zagranicznych i międzynarodowych stowarzyszeń oraz związków stowarzyszeń na podstawie uchwały Zarządu Głównego i zgodnie z obowiązującymi przepisami. Obejmuje to również Oddziały terenowe.

§ 6

Stowarzyszenie opiera swoją działalność statutową na pracy społecznej członków. Do prowadzenia swoich spraw może zatrudniać pracowników.

ROZDZIAŁ II

CELE STOWARZYSZENIA I SPOSOBY ICH REALIZACJI

§ 7

Celem Stowarzyszenia jest: rozwijanie techniki i myśli technicznej, szerzenie wiedzy i postępu technicznego w dziedzinach objętych zakresem działania Stowarzyszenia, wymienionych w § 1, integracja środowiska, podnoszenie i weryfikacja kwalifikacji zawodowych członków Stowarzyszenia i innych osób w specjalnościach Stowarzyszenia, stała troska o przestrzeganie zasad etyki zawodowej swoich członków.

§ 8

Stowarzyszenie realizuje swoje cele przez:

1. Organizowanie kongresów, zjazdów, konferencji, sympozjów, seminariów, narad, konkursów, wystaw, pokazów, odczytów oraz wyjazdów studialnych i szkoleniowych w kraju i za granicą.
2. Prowadzenie działalności szkoleniowej oraz wydawniczej, w tym wydawanie czasopism naukowo-technicznych.

3. Opiekę nad podnoszeniem kwalifikacji zawodowych swoich członków i opiniowanie tych kwalifikacji na wnioski zainteresowanych.
4. Współdziałanie w zakresie specjalności określonych w § 1 z organizacjami i jednostkami państwowymi, społecznymi i gospodarczymi oraz z organami administracji państwowej, samorządowej i doradztwo techniczne tym jednostkom.
5. Opracowywanie okresowych raportów o stanie i perspektywach rozwojowych branż reprezentowanych przez Stowarzyszenie.
6. Współdziałanie z właściwymi władzami i instytucjami w nadawaniu uprawnień zawodowych: budowlanych, energetycznych i innych stosownych do specjalności objętych zakresem działalności Stowarzyszenia.
7. Nadawanie swoim członkom tytułu rzeczoznawcy Stowarzyszenia z zakresu specjalności zawodowej według § 1, w ramach Stowarzyszenia.
8. Prowadzenie przewodów kwalifikacyjnych związanych z ustalaniem rzeczoznawców i stwierdzanie przygotowania do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych z zakresu specjalności § 1.
9. Opracowywanie i wydawanie norm, normatywów, opinii i wytycznych technicznych oraz współdziałanie przy ustalaniu norm związanych.
10. Prowadzenie i wykorzystywanie informacji naukowo-technicznej, techniczno-ekonomicznej i patentowej oraz propagowanie stosowania racjonalnych technologii i urządzeń.
11. Prowadzenie doradztwa technicznego, rzeczoznawstwa i innej działalności gospodarczej.
12. Przyznawanie nagród za wybitne osiągnięcia techniczne i organizacyjne.
13. Opiniowanie i zgłaszanie wniosków w sprawie odznaczeń i nagród państwowych dla członków i osób zasłużonych dla Stowarzyszenia.
14. Organizowanie działalności kulturalno-oświatowej i rekreacyjnej, prowadzenie różnych form pomocy i samopomocy koleżeńskiej.
15. Popieranie i rozwijanie ruchu racjonalizatorskiego i wynalazczości.
16. Troszczenie się o warunki pracy i interesy członków Stowarzyszenia oraz o właściwe wykorzystanie potencjału techniczno-wytwórczego inżynierów i techników.
17. Współdziałanie w zakresie rozwoju techniki z innymi stowarzyszeniami naukowo-technicznymi oraz przy zakładaniu i prowadzeniu Klubów Technika, Domów Pracy Twórczej i podobnych obiektów.
18. Inicjowanie i prowadzenie współpracy z zagranicą.

ROZDZIAŁ III
CZŁONKOWIE, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 9

1. Społeczność Stowarzyszenia tworzą członkowie:
  - 1) zwyczajni,
  - 2) honorowi.
  - 3) wspierający,
  - 4) korespondenci.
2. Członkami zwyczajnymi mogą być osoby fizyczne posiadające dyplomy ukończenia studiów wyższych lub szkół średnich i wyjątkowo osoby nie posiadające dyplomów wyższego lub średniego wykształcenia, które pracują w specjalnościach wymienionych w § 1 i legitymują się wybitnymi osiągnięciami w tych dziedzinach.
3. Członkami honorowymi mogą być osoby fizyczne, szczególnie zasłużone dla rozwoju Stowarzyszenia lub dziedzin objętych jego działalnością.
4. Członkami wspierającymi mogą być osoby fizyczne lub prawne, zainteresowane rozwojem działalności Stowarzyszenia. Osoby prawne działają za pośrednictwem swoich przedstawicieli.
5. Członkami korespondentami mogą być osoby interesujące się działalnością Stowarzyszenia, a nie odpowiadające warunkom ust. 2.
6. Członkami korespondentami mogą być także studenci wyższych uczelni technicznych i uczniowie ostatnich dwóch lat średnich szkół technicznych.

§ 10

1. Członkami Stowarzyszenia mogą być cudzoziemcy mieszkający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i poza jej granicami, a także osoby prawne spełniające warunki wymienione w § 9 w odniesieniu do odpowiedniego członkostwa.
2. Członkami wspierającymi Stowarzyszenie mogą być także zagraniczne osoby prawne.

§ 11

1. Członków zwyczajnych i korespondentów przyjmuje właściwy Zarząd Oddziału na podstawie pisemnej deklaracji kandydata popieranego przez dwóch członków zwyczajnych Stowarzyszenia.
2. Godność członka honorowego nadaje Zebranie Delegatów na wniosek Zarządu Głównego lub Zarządu Oddziału zaopiniowany przez Zarząd Główny.
3. Członka wspierającego przyjmuje Zarząd Główny lub Zarząd Oddziału.

§ 12

1. Członkowie zwyczajni mają prawo do:
  - 1) czynnego i biernego wyboru do władz Stowarzyszenia,
  - 2) udziału i korzystania ze wszystkich form działalności Stowarzyszenia, stosownie do ustaleń zawartych w regulaminach.
2. Członkowie honorowi mają prawa członków zwyczajnych, są zwolnieni z obowiązku opłacania składek członkowskich i mogą uczestniczyć bezpłatnie we wszystkich imprezach organizowanych przez Stowarzyszenie.
3. Członkowie wspierający i członkowie korespondenci mają prawa członków zwyczajnych z wyjątkiem czynnego i biernego prawa wyborczego.

§ 13

Do obowiązków członków Stowarzyszenia należy:

1. Przestrzeganie Statutu i regulaminów Stowarzyszenia.
2. Realizowanie celów Stowarzyszenia.
3. Regularne wpłacanie składek członkowskich.
4. Legitymacja członkowska PZITS jest ważna tylko po stwierdzeniu dokonania wpłaty bieżącej składki.
5. Wydane przez Zarząd Główny PZITS uprawnienia wykładowcy i rzeczoznawcy są ważne jedynie z legitymacją z opłaconymi składkami.

§ 14

Utrata członkostwa następuje na skutek:

1. Zrzeczenia się członkostwa przez zgłoszenie Zarządowi Oddziału lub Zarządowi Głównemu.
2. Skreślenia na podstawie Uchwały Oddziału z powodu nie opłacenia składki członkowskiej przez okres 1 roku po uprzednim pisemnym przypomnieniu.
3. Wykluczenia przez Zarząd Oddziału na podstawie orzeczenia Sądu Koleżeńskiego lub pozbawienia praw publicznych wyrokiem Sądu.
4. Zaprzestanie działalności osoby prawnej będącej członkiem wspierającym.

§ 15

1. Od uchwały Zarządu Oddziału o skreśleniu i wykluczeniu przysługuje członkowi prawo odwołania się do Zarządu Głównego. Uchwała Zarządu Głównego jest ostateczna.
2. Zapłacenie zaległych składek przywraca członkostwo w Stowarzyszeniu.

3. Członek wykluczony może ponownie być przyjęty w poczet członków Stowarzyszenia za zgodą Zarządu Głównego, nie wcześniej jednak niż po upływie 3 lat od dnia wykluczenia.

ROZDZIAŁ IV

WŁADZE STOWARZYSZENIA

§ 16

1. Naczelnymi władzami Stowarzyszenia są:
  - 1) Zebranie Delegatów,
  - 2) Zarząd Główny,
  - 3) Główna Komisja Rewizyjna,
  - 4) Główny Sąd Koleżeński.
2. Kadencja tych władz trwa 4 lata, a ich wybór odbywa się w głosowaniu określonym regulaminem wyborów.
3. Uchwały władz Stowarzyszenia podejmowane są zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby osób uprawnionych do głosowania.

§ 17

1. Zebranie Delegatów jest najwyższą władzą Stowarzyszenia.
2. Zebranie Delegatów może być zwyczajne o charakterze sprawozdawczo-wyborczym, lub nadzwyczajne.
4. Zwyczajne lub nadzwyczajne Zebranie Delegatów zwołuje Zarząd Główny.
5. Delegatów oraz ich zastępców spośród członków zwyczajnych wybierają Zebrania Delegatów lub Walne Zebrania Oddziałów na okres kadencji, według regulaminu Zarządu Głównego.

§ 18

Do kompetencji Zebrania Delegatów należy:

1. Przyjmowanie sprawozdań z działalności Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego.
2. Udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej.
3. Uchwalanie głównych kierunków działalności merytorycznej Stowarzyszenia.
4. Wybór Prezesa, członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego i ich zastępców spośród delegatów lub członków nieobecnych na zebraniu, którzy wyrazili pisemną zgodę na wybór.

5. Zatwierdzanie regulaminów: obrad Zebrania Delegatów, Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego.
6. Nadawanie i pozbawianie godności członka honorowego.
7. Uchwalanie zasad gospodarowania majątkiem Stowarzyszenia.
8. Podejmowanie uchwał w sprawie zmiany Statutu.
9. Podejmowanie uchwał w sprawie rozwiązania Stowarzyszenia.
10. Podejmowanie uchwał w sprawach wniesionych do porządku dziennego przez Zarząd Główny lub zgłoszonych przez delegatów.
11. Podejmowanie uchwał o występowaniu do władz państwowych lub samorządowych w sprawach związanych z rozwojem techniki sanitarnej oraz obrony żywotnych interesów naszych członków.

§ 19

1. Zebranie Delegatów jest prawomocne przy udziale co najmniej połowy liczby uprawnionych do głosowania. Uchwały Zebrania Delegatów są podejmowane zwykłą większością głosów.
2. Obrady Zebrania prowadzone są zgodnie z regulaminem uchwalonym przez Zebranie Delegatów.

§ 20

1. W Zebraniu Delegatów z głosem decydującym biorą udział:
  - 1) delegaci Oddziałów, wybrani na Zebraniach Oddziałów,
  - 1) członkowie honorowi,
  - 1) członkowie ustępującego Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego.
2. Mandaty delegatów, wybranych zgodnie z ustępem 1, zachowują ważność w okresie pomiędzy dwoma Zebraniem Delegatów.
3. W zebraniu Delegatów mogą brać udział z głosem doradczym: zaproszeni członkowie zwyczajni jeśli nie są delegatami, przewodniczący głównych branżowych sekcji naukowo-technicznych, redaktorzy naczelni czasopism PZITS oraz po jednym przedstawicielu członków wspierających jak również zaproszeni goście.

§ 21

O terminie, miejscu i porządku obrad Zebrania Delegatów Zarząd Główny zawiadamia delegatów za pośrednictwem Oddziałów co najmniej na 30 dni przed terminem.

§ 22

1. Nadzwyczajne Zebranie Delegatów jest zwoływane na podstawie uchwały Zarządu Głównego podjętej z inicjatywy własnej, na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej lub na wniosek Zarządów Oddziałów reprezentujących co najmniej jedną trzecią ilości członków Stowarzyszenia.
2. Wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Zebrania Delegatów powinien zawierać uzasadnienie potrzeby zwołania Zebrania i jego cel.
3. Nadzwyczajne Zebranie Delegatów zwołuje Zarząd Główny w terminie najpóźniej 8 tygodni od daty zgłoszenia wniosku i obraduje nad sprawami, dla których został zwołany. Nie dotyczy to terminu zebrania mającego na celu zmianę Statutu. Termin tego zebrania może być dostosowany do terminu opracowania propozycji zmian Statutu.

§ 23

1. Zarząd Główny jest najwyższą władzą Stowarzyszenia w okresie między Zebraniem Delegatów i za swoją działalność odpowiada przed Zebraniem Delegatów.
2. W skład Zarządu Głównego wchodzi:
  1. Prezes Stowarzyszenia, wybrany oddzielnie przez Zebranie Delegatów,
  - 2) członkowie wybierani przez Zebranie Delegatów w liczbie 12-15 i 4 zastępców,
  - 3) prezesi Oddziałów Stowarzyszenia,
  - 4) Sekretarz Generalny, powołany przez Zarząd Główny,
  - 5) Prezes Stowarzyszenia poprzedniej kadencji.

§ 24

Zarząd Główny wybiera spośród członków Zarządu - Prezydium składające się z Prezesa, trzech wiceprezesów, skarbnika, zastępcy skarbnika, sekretarza generalnego i dwóch członków Prezydium. Wiceprezesi, skarbnik, jego zastępca i dwaj członkowie wybierani są przez Zarząd Główny spośród swego grona.

§ 25

1. Zasadę działania Zarządu Głównego i jego Prezydium ustala regulamin uchwalony przez zebranie Delegatów.
2. Do ważności uchwał Zarządu Głównego i jego Prezydium niezbędna jest obecność co najmniej połowy członków, w tym Prezesa lub wiceprezesa. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.
3. Posiedzenia Zarządu Głównego odbywają się w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż trzy razy w roku.
4. W posiedzeniach Zarządu Głównego bierze udział przedstawiciel Głównej Komisji Rewizyjnej z głosem doradczym.

§ 26

Do kompetencji Zarządu Głównego należy:

1. Kierowanie działalnością Stowarzyszenia zgodnie z postanowieniami Statutu, wytycznymi i uchwałami Zebrania Delegatów.
2. Zwoływanie Zebrań Delegatów w sposób przewidziany w Statucie.
3. Przedstawianie Zebraniu Delegatów sprawozdań z działalności merytorycznej i finansowej oraz projektów głównych kierunków działalności merytorycznej i zasad gospodarki finansowej.
4. Powoływanie i odwoływanie Sekretarza Generalnego Stowarzyszenia.
5. Zatwierdzanie rocznych bilansów finansowych i uchwalanie rocznych planów budżetu.
6. Uchwalanie wysokości składek członkowskich i ich podział pomiędzy Oddziały i Zarząd Główny.
7. Uchwalanie regulaminów Stowarzyszenia z wyjątkiem zastrzeżonych do kompetencji zebrania Delegatów. Regulaminy dotyczące jednostek oddziałowych wydaje Zarząd Oddziału we własnym zakresie.
8. Zarządzanie majątkiem i funduszami Stowarzyszenia, prowadzenie działalności gospodarczej oraz ustalanie zasad gospodarowania majątkiem w Oddziałach.
9. Powoływanie, nadzorowanie i rozwiązywanie Oddziałów Stowarzyszenia oraz określanie terenu ich działania i siedziby.
10. Wyrażanie opinii odnośnie uzyskania osobowości prawnej przez Oddział.
11. Tworzenie i rozwiązywanie głównych sekcji branżowych, głównych komisji problemowych, izb inżynierskich, klubów i branżowych związków członków wspierających oraz podejmowanie uchwał w sprawie odwołań od skreślenia i wykluczenia, jak również reprezentowanie Stowarzyszenia na zewnątrz.
12. Występowanie do władz państwowych w sprawach ochrony zawodu inżyniera i technika przed degradacją zawodową i materialną.
13. Podejmowanie uchwał o: przystąpieniu do związków stowarzyszeń krajowych, członkostwie w międzynarodowych stowarzyszeniach i współpracy ze stowarzyszeniami zagranicznymi.
14. Ukierunkowanie, nadzór merytoryczny i ocena działalności Oddziałów i jednostek działalności gospodarczej, Zarząd Główny nie ponosi odpowiedzialności finansowej i prawnej z tytułu zobowiązań Zarządów Oddziałów zawartych bez zgody Zarządu Głównego.

15. Ustalanie wysokości opłat za przewód na tytuł rzeczoznawcy, specjalizacji inżyniera lub technika i uprawnień zawodowych.
16. Występowanie z wnioskiem na Zebranie Delegatów o nadanie lub pozbawienie godności członka honorowego.
17. Nadawanie członkom odznak honorowych i dyplomów, występowanie o inne odznaki i odznaczenia państwowe dla wyróżniających się w pracy społecznej członków Stowarzyszenia lub jego jednostek.
18. Inicjowanie, prowadzenie i koordynowanie współpracy z zagranicą.
19. Wszechstronne propagowanie celów i działalności Stowarzyszenia.
20. Opracowywanie okresowych raportów o stanie i perspektywach rozwojowych branż reprezentowanych przez Stowarzyszenie. Raporty te powinny być przekazywane władzom państwowym i publikowanie w organach Stowarzyszenia.
21. Podejmowanie innych czynności związanych z realizacją zadań statutowych nie zastrzeżonych do kompetencji Zebrania Delegatów, Głównej Komisji Rewizyjnej i Głównego Sądu Koleżeńskiego.

§ 27

1. W okresie działalności pomiędzy posiedzeniami Zarządu Głównego, działalnością Stowarzyszenia kieruje Prezydium, zgodnie z regulaminem uchwalonym przez Zarząd Główny.
2. Posiedzenia Prezydium odbywają się nie rzadziej niż 8 razy w roku.
3. Uchwały Prezydium podlegają, zatwierdzeniu na najbliższym posiedzeniu Zarządu Głównego.
4. Prezydium Zarządu Głównego powołuje w razie potrzeby komisje o charakterze doraźnym.
5. Do ważności uchwał Prezydium niezbędna jest obecność Prezesa lub jednego z wiceprezesów oraz obecność co najmniej połowy liczby członków Prezydium. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

§ 28

1. Sekretarz Generalny powinien być zwyczajnym członkiem Stowarzyszenia i odpowiada przed Zarząd Głównym za całokształt prac Biura Zarządu oraz jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów prawnych w pracy Stowarzyszenia.
2. Sekretarz Generalny może być zatrudniony w Stowarzyszeniu i swoje obowiązki wykonuje na zasadach ustalonych w regulaminie, uchwalonym przez Zarząd Główny.

§ 29

Naczelnym organem kontrolnym Stowarzyszenia jest Główna Komisja Rewizyjna, wybrana przez Zebranie Delegatów w liczbie 5 członków i 2 zastępców. Główna Komisja Rewizyjna wybiera spośród siebie przewodniczącego, jego zastępców i sekretarza.

§ 30

Do kompetencji Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

1. Wykonywanie kontroli: co najmniej dwa razy w ciągu kadencji całokształtu działalności Stowarzyszenia i głównych sekcji branżowych, centralnych komisji oraz innych organów Zarządu Głównego, jej zgodności ze Statutem, uchwałami Zebrania Delegatów i z uchwałami Zarządu Głównego, jak również corocznej kontroli działalności finansowo-gospodarczej oraz w miarę potrzeb kontroli doraźnej. Główna Komisja Rewizyjna może powołać do swoich prac rzeczoznawców.
2. Składanie na Zebraniu Delegatów oceny działalności merytorycznej, gospodarczej i finansowej wraz z wnioskiem o udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Głównemu.
3. Zgłaszanie na posiedzeniach Zarządu Głównego i Prezydium uwag i wniosków w sprawie działalności Stowarzyszenia
4. Sprawowanie ogólnego nadzoru nad działalnością Komisji Rewizyjnych Oddziałów.
5. Żądanie zwołania Prezydium, plenarnego posiedzenia Zarządu Głównego lub Nadzwyczajnego Zebrania Delegatów. W tym przypadku posiedzenie powinno odbyć się, najpóźniej w ciągu 30 dni od daty zgłoszenia wniosku, a w przypadku Nadzwyczajnego Zebrania Delegatów najpóźniej w ciągu 8 tygodni od daty zgłoszenia.
6. Możliwość brania udziału przez jej członków z głosem doradczym w posiedzeniach wszystkich organów Stowarzyszenia.

§ 31

1. Szczegółowy zakres działania Głównej Komisji Rewizyjnej i Komisji Oddziałów określa regulamin zatwierdzony przez Zebranie Delegatów.
2. Do ważności uchwał Głównej Komisji Rewizyjnej niezbędna jest obecność przewodniczącego lub jego zastępcy oraz obecność co najmniej połowy liczby jej członków. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 32

1. Główny Sąd Koleżeński powołany jest do rozstrzygania spraw dotyczących naruszania zasad statutowych, programowych i etycznych Stowarzyszenia.

2. Do Głównego Sądu Koleżeńskiego należy:
  - 1) rozpatrywanie odwołań od orzeczeń Sądów Koleżeńskich Oddziałów,
  - 1) sprawowanie ogólnego nadzoru nad działalnością Sądów Koleżeńskich Oddziałów.
3. Orzeczenia Głównego Sądu Koleżeńskiego są ostateczne. Wyjątkowo gdy stroną jest członek władz centralnych Stowarzyszenia, przysługuje jej prawo odwołania się do Zebrania delegatów.

§ 33

1. Główny Sąd Koleżeński składa się z 5 członków i 2 zastępców wybranych przez Zebranie Delegatów. Główny Sąd Koleżeński wybiera spośród siebie przewodniczącego, jego zastępcę i sekretarza.
2. Zakres uprawnień i tryb postępowania Głównego Sądu Koleżeńskiego i Sądów Koleżeńskich Oddziałów określa regulamin zatwierdzony przez Zebranie Delegatów.
3. Do ważności uchwał Głównego Sądu Koleżeńskiego niezbędna jest obecność przewodniczącego lub zastępcy oraz co najmniej połowy liczby jego członków. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

§ 34

Główny Sąd Koleżeński może wymierzyć następujące kary:

1. Upomnienie.
2. Nagana.
4. Zawieszenie.
5. Wykluczenie ze Stowarzyszenia.

§ 35

Zarząd Główny oraz Główna Komisja Rewizyjna i Główny Sąd Koleżeński mogą w czasie trwania kadencji uzupełnić swój skład spośród kandydujących do władz na Zebraniu Delegatów, w łącznej liczbie nie przekraczającej jednej piątej składu członków i zastępców.

ROZDZIAŁ V

TERENOWE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

§ 36

1. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Stowarzyszenia są Oddziały powoływane przez Zarząd Główny.
2. Oddziały tworzone są zgodnie z potrzebami członków Stowarzyszenia na podstawie uchwał Zarządu Głównego. Teren i siedziba działalności Oddziałów, ustalone są w uzgodnieniu zainteresowanych Zarządów Stowarzyszenia.

§ 37

1. W celu realizacji głównych zadań Stowarzyszenia, Oddziały mogą tworzyć na obszarze swego działania delegatury jako terenowe oddziałowe jednostki organizacyjne oraz koła, komisje, sekcje, kluby i zespoły jako regulaminowe jednostki organizacyjne.
2. Zasady działania terenowych i regulaminowych jednostek organizacyjnych Oddziału określają Zarządy Oddziałów.
3. Oddział, po uzyskaniu osobowości prawnej, może prowadzić działalność gospodarczą, z której dochód przeznaczony jest do realizacji celów statutowych Stowarzyszenia. Dochód ten podlega podziałowi na część bezpośrednio wykorzystywaną w Oddziale i część przekazywaną do Zarządu Głównego na cele wspólnej działalności Stowarzyszenia. Zasady tego podziału są ustalane corocznie uchwałą Zarządu Głównego w nawiązaniu do rocznego planu finansowego Stowarzyszenia.

§ 38

1. Najwyższą władzą Oddziału jest Walne Zebranie Oddziału lub Zebranie Delegatów zwoływane, gdy liczba członków zwyczajnych w Oddziale przekracza 200, dalej zwane Zebraniem Oddziału.
2. Zebranie Oddziału, zwoływane przez Zarząd Oddziału może być zwyczajne, zwoływane po upływie kadencji o charakterze sprawozdawczo-wyborczym lub nadzwyczajne, zwoływane w okresie trwania kadencji. Zawiadomienie o zebraniu powinno zawierać dwa terminy rozpoczęcia tego zebrania w danym dniu.

§ 39

1. Władzami Oddziału są:
  - 1) Zebranie Oddziału,
  - 2) Zarząd Oddziału,
  - 3) Komisja Rewizyjna Oddziału,
  - 4) Sąd Koleżeński Oddziału.
2. Władze Oddziału działają na podstawie Statutu i regulaminów zatwierdzonych przez Zarząd Główny.
3. Kadencja władz Oddziału trwa 4 lata.

§ 40

Do kompetencji Zebrania Oddziału należy:

1. Rozpatrywanie i przyjmowanie sprawozdań z działalności Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego Oddziału.
2. Udzielanie absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału na wniosek Komisji Rewizyjnej Oddziału.

3. Wybór Prezesa, członków Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego Oddziału oraz wybór delegatów i ich zastępców na Zebranie Delegatów Stowarzyszenia. Kandydatami, poza Prezesem, mogą być również członkowie nieobecni, którzy wyrazili swoją zgodę na piśmie.
4. Uchwalanie zasad działalności merytorycznej i finansowej Oddziału.
5. Podejmowanie uchwał w sprawach wniesionych do porządku dziennego przez Zarząd Oddziału i przez delegatów, uczestniczących w Zebraniu Oddziału, a nie podlegających kompetencji władz naczelných Stowarzyszenia.

§ 41

1. Zebranie Oddziału jest władne do podejmowania uchwał przy obecności co najmniej połowy osób uprawnionych do głosowania w pierwszym terminie Zebrania lub przy obecności jednej trzeciej liczby osób uprawnionych w drugim terminie. Uchwały Zebrania podejmowane są zwykłą większością głosów.
2. Obrady prowadzone są zgodnie z regulaminem uchwalonym przez Zebranie.

§ 42

- 1) W Zebraniu Delegatów Oddziału z głosem decydującym udział biorą:
  - 1) delegaci terenowych jednostek organizacyjnych Oddziału, wybrani według zasad ustalonych przez Zarząd Oddziału,
  - 2) członkowie honorowi Stowarzyszenia,
  - 3) członkowie ustępującego Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego Oddziału.
2. W Walnym Zebraniu Oddziału mogą brać udział członkowie zwyczajni Oddziału i członkowie honorowi oraz zaproszeni członkowie wspierający i korespondenci lecz bez głosu decydującego.

§ 43

O terminie, miejscu i porządku obrad Zebrania Oddziału, Zarząd Oddziału zawiadamia członków lub delegatów co najmniej na 14 dni przed terminem Zebrania.

§ 44

1. Nadzwyczajne Zebranie Oddziału zwoływane jest na podstawie uchwały Zarządu Oddziału z własnej inicjatywy, na wniosek Komisji Rewizyjnej lub jednostek organizacyjnych Oddziału, reprezentujących co najmniej jedną trzecią ogólnej liczby członków Oddziału.
2. Nadzwyczajne Zebranie Oddziału zwołuje Zarząd Oddziału w terminie 30 dni od daty zgłoszenia wniosku i obraduje ono tylko nad sprawami, dla których zostało zwołane

§ 45

1. Zarząd Oddziału jest najwyższą władzą w okresie między Zebraniem Oddziału. Za swoją działalność Zarząd odpowiada przed Zebraniem Oddziału i Zarządem Głównym.
2. Uzyskanie przez Oddział osobowości prawnej nie zwalnia Zarządu Oddziału z obowiązku przestrzegania Statutu, regulaminów i uchwał Zarządu Głównego.

§ 46

W skład Zarządu Oddziału wchodzi:

1. Prezes Zarządu Oddziału wybierany oddzielnie.
2. Członkowie wybierani w liczbie 5-7 i 2-3 zastępców.
3. Przewodniczący terenowych jednostek administracyjnych Oddziału.
4. Prezes Zarządu Oddziału poprzedniej kadencji.
5. Sekretarz Oddziału powinien być członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia. Sekretarz może być zatrudniony w Oddziale, a zakres jego obowiązków określa regulamin ustalony przez Zarząd Oddziału.

§ 47

Do kompetencji Zarządu Oddziału należy:

1. Kierowanie działalnością Oddziału zgodnie z postanowieniami Statutu i regulaminów oraz uchwałami władz naczelnych Stowarzyszenia oraz Zebrania Oddziału, jak również reprezentowanie Oddziału na zewnątrz.
2. Zwoływanie Zebrań Oddziału, opracowywanie preliminarzy budżetowych i planów działalności merytorycznej oraz składanie sprawozdań ze swojej działalności.
3. Przyjmowanie i skreślanie członków zwyczajnych, wspierających i korespondentów.
4. Powoływanie i rozwiązywanie terenowych a także regulaminowych jednostek organizacyjnych oraz ustalanie dla nich regulaminów działania, jak również udzielanie im niezbędnych środków i pomocy.
5. Zarządzanie majątkiem administrowanym przez Oddział.
6. Zaciąganie zobowiązań finansowych w ramach posiadanych środków.
7. Składanie wniosków do Zarządu Głównego o nadanie Oddziałowi osobowości prawnej.
8. Powoływanie i rozwiązywanie jednostek działalności gospodarczej Oddziału, po uzyskaniu akceptacji Zarządu Głównego.
9. Współpraca z pokrewnymi stowarzyszeniami i organizacjami.
10. Wnioskowanie do Zarządu Głównego o nadanie godności członka honorowego, odznak honorowych oraz odznak i odznaczeń państwowych.
11. Ustalanie zasad dotyczących wyboru delegatów na Zebranie Oddziału.

12. Występowanie do władz państwowych i samorządowych w sprawach związanych z działalnością Oddziału oraz obronę, żywotnych interesów własnych członków.
13. Do prowadzenia spraw Oddział może zatrudnić koniecznych pracowników.

§ 48

1. Zarząd Oddziału wybiera spośród swego grona Prezydium składające się z Prezesa, dwóch wiceprezesów, sekretarza, skarbnika i ich zastępców oraz dwóch członków.
2. Prezydium kieruje działalnością Oddziału w okresach pomiędzy posiedzeniami Zarządu i składa Zarządowi Oddziału okresowe sprawozdania ze swej działalności.

§ 49

1. Posiedzenia Zarządu Oddziału odbywają się zgodnie z potrzebami a nie rzadziej jednak niż 3 razy do roku.
2. Posiedzenia Prezydium odbywają się zgodnie z potrzebami.
3. Do ważności uchwał Zarządu Oddziału i jego Prezydium niezbędna jest obecność co najmniej połowy liczby członków, w tym Prezesa lub wiceprezesa, a uchwały podejmowane są zwykłą większością głosów. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.
4. W posiedzeniach Zarządu Oddziału bierze udział przedstawiciel Oddziałowej Komisji Rewizyjnej z głosem doradczym.

§ 50

1. Organem kontrolnym Oddziału jest Komisja Rewizyjna, wybierana przez Zebranie Oddziału w liczbie 3 członków i 2 zastępców. Komisja ze swego grona wybiera przewodniczącego, zastępcę i sekretarza.
2. Do zadań Komisji Rewizyjnej należy:
  - 1) kontrola całokształtu działalności Oddziału, a także jednostek terenowych i regulaminowych ze szczególnym uwzględnieniem działalności finansowo-gospodarczej i merytorycznej dokonywana co najmniej raz do roku,
  - 2) składanie na Zebraniu Oddziału oceny działalności merytorycznej, organizacyjnej i finansowej wraz z wnioskiem o udzielenie absolutorium dla Zarządu Oddziału,
  - 3) składanie do Zarządu Oddziału wniosków wynikających z kontroli, a w sprawach niepodlegających Zarządowi do Głównej Komisji Rewizyjnej,
  - 4) występowanie do Zarządu Oddziału o zwołanie Nadzwyczajnego Zebrania w przypadku nie wywiązywania się Zarządu Oddziału ze swoich obowiązków.
3. Członkowie Komisji Rewizyjnej mogą brać udział w posiedzeniach Zarządu Oddziału i Prezydium z głosem doradczym.

§ 51

Sąd Koleżeński Oddziału składa się z 3 członków i 2 zastępców, wybranych przez zebranie Oddziału. Sąd ze swego grona wybiera przewodniczącego, zastępcę i sekretarza.

§ 52

Sąd Koleżeński Oddziału rozstrzyga sprawy dotyczące naruszania przez członków Oddziału zasad statutowych, regulaminowych i etycznych.

§ 53

Od orzeczenia Sądu Koleżeńskiego Oddziału przysługuje prawo odwołania się do Głównego Sądu Koleżeńskiego w terminie 30 dni od daty otrzymania pisemnej decyzji.

§ 54

1. Zakres działania Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego określają odpowiednie regulaminy.
2. Uchwały Komisji Rewizyjnej i Sądu Koleżeńskiego Oddziału podejmowane są większością głosów przy obecności co najmniej połowy liczby osób uprawnionych do głosowania. W razie równej liczby głosów rozstrzyga głos przewodniczącego posiedzenia.

§ 55

Zarządy Oddziałów oraz Komisje Rewizyjne i Sądy Koleżeńskie w czasie trwania kadencji mogą uzupełnić swój skład spośród kandydujących do władz na zebraniach Delegatów w łącznej liczbie nie przekraczającej jednej piątej składu członków i zastępców.

§ 56

1. Podstawowymi jednostkami organizacyjnymi Stowarzyszenia są Koła zakładowe, terenowe oraz seniorów i juniorów, powoływane przez Zarząd Oddziału do bezpośredniej realizacji celów i zadań statutowych Zrzeszenia.
2. Jeżeli Koła, o których mowa w ust. 1 wystąpią poza siedzibą Oddziału PZITS i stanowią skupisko co najmniej dwóch kół, może być utworzona terenowa delegatura Oddziału.
3. Strukturę organizacyjną oraz regulamin działania delegatury, koła i innych jednostek oddziałowych określa Zarząd Oddziału we własnym zakresie, zgodnie z wymogami Statutu.

ROZDZIAŁ VI

REPREZENTOWANIE STOWARZYSZENIA

§ 57

1. Stowarzyszenie reprezentowane jest na zewnątrz przez Zarząd Główny.

2. Zarząd Główny może upoważnić: Prezesa lub Wiceprezesów oraz Sekretarza Generalnego lub innych członków Zarządu Głównego do spełniania reprezentacji, o której jest mowa w ust. 1, a w sprawach finansowo-gospodarczych, dodatkowo członka Zarządu Głównego pełniącego funkcję Skarbnika.

§ 58

1. Oddziały reprezentowane są na zewnątrz przez Zarządy Oddziałów.
2. Zarząd Oddziału może upoważnić: Prezesa lub Wiceprezesów oraz Sekretarza do spełniania reprezentacji, o której jest mowa w ust. 1, a w sprawach finansowo-gospodarczych, dodatkowo członka Zarządu Oddziału pełniącego funkcją skarbnika.

ROZDZIAŁ VII

MAJĄTEK I FUNDUSZE STOWARZYSZENIA

§ 59

Majątek Stowarzyszenia powstaje z:

1. Wpisowego i składek członkowskich, które ustala Zarząd Główny na rok kalendarzowy.
2. Dochodów z działalności gospodarczej, wpływów z fundacji i spółek oraz innych jednostek organizacyjnych, których uczestnikiem jest Stowarzyszenie.
3. Dochodów z ruchomości i nieruchomości będących w posiadaniu i użytkowaniu przez Stowarzyszenie.
4. Darowizn, dotacji i zapisów.

§ 60

Majątek Stowarzyszenia składa się z wszelkich nieruchomości i ruchomości oraz funduszy będących w dyspozycji Zarządu Głównego i Oddziałów.

§ 61

Dla realizacji celów statutowych Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 62

1. Majątkiem Stowarzyszenia dysponuje Zarząd Główny, który może w tym zakresie udzielać pełnomocnictw Oddziałom.
2. Nabywanie, zbywanie i obciążanie nieruchomości i majątku trwałego wymaga uchwały Zarządu Głównego Stowarzyszenia, w ramach zasad ustalonych przez Zebranie Delegatów.
3. Zobowiązania majątkowe mogą być zaciągane przez upoważnione osoby wymienione w § 57. Dla ważności zobowiązania wymagane są trzy podpisy: Prezesa lub jednego z upoważnionych Wiceprezesów, Sekretarza Generalnego i Skarbnika.

4. Oddziały mogą zaciągać zobowiązania majątkowe w ramach będących do ich dyspozycji środków finansowych na podstawie pisemnej uchwały Zarządu Oddziału. Do ważności zobowiązania wymagane są trzy podpisy: Prezesa Oddziału lub jednego z upoważnionych Wiceprezesów, Sekretarza i Skarbnika Oddziału.
5. Dla ważności pism dotyczących praw i zobowiązań majątkowych wymagane są trzy podpisy: Prezesa Zarządu Głównego, Sekretarza Generalnego i Skarbnika lub upoważnionych przez nich Zastępców.
6. W sprawach majątkowych będących w kompetencji Zarządu Oddziału wymagane są podpisy: Prezesa Zarządu Oddziału, Sekretarza i Skarbnika Oddziału lub upoważnionych przez nich Zastępców.

ROZDZIAŁ VIII

ZMIANY STATUTU I ROZWIĄZANIE STOWARZYSZENIA

§ 63

1. Uchwałę w sprawie zmiany Statutu podejmuje Zebranie Delegatów większością dwóch trzecich głosów uprawnionych delegatów, obecnych na zebraniu.
2. Wnioski w sprawie zmiany Statutu powinny być zgłaszane do Zarządu Głównego co najmniej na 6 miesięcy przed Zebraniem Delegatów.
3. Sprawę zmiany Statutu zgłasza Zarząd Główny i umieszcza w porządku obrad Zebrania Delegatów. Projektowane zmiany powinny być podane do wiadomości delegatów co najmniej na 14 dni przed terminem Zebrania.

§ 64

1. Uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia podejmuje Zebranie Delegatów większością dwóch trzecich głosów, przy obecności co najmniej połowy liczby delegatów uprawnionych do głosowania.
2. Majątek Stowarzyszenia po uregulowaniu zobowiązań, zostanie przekazany na cele określone uchwałą Zebrania Delegatów.

§ 65

Likwidacja Stowarzyszenia następuje na podstawie ustawy „Prawo o Stowarzyszeniach”.

§ 66

Statut wchodzi w życie po uchwaleniu przez Zebranie Delegatów i z dniem jego zatwierdzenia przez odpowiednie władze państwowe.